

U C H W A Ł A

SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 3 czerwca 2004 r.

w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.

Jednocześnie upoważnia senator Ewę Serocką do reprezentowania stanowiska Senatu w dalszych pracach nad projektem.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Jolanta DANIELAK

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Art. 1.

W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 52, poz. 515) w art. 9:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Przed rozpatrzeniem projektu aktu prawnego w Radzie Unii Europejskiej, Rada Ministrów zasięga opinii organu właściwego na podstawie regulaminu Sejmu i organu właściwego na podstawie regulaminu Senatu, przedstawiając informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektu w Radzie Unii Europejskiej.";

2) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Z uwagi na organizację pracy organów Unii Europejskiej, z wyjątkiem spraw, w których Rada Unii Europejskiej stanowi jednomyślnie oraz spraw, które pociągają za sobą znaczne obciążenia dla budżetu państwa, Rada Ministrów może zająć stanowisko bez zasięgnięcia opinii, o której mowa w ust. 1. W takim przypadku przedstawiciel Rady Ministrów ma obowiązek niezwłocznie przedstawić organowi właściwemu na podstawie regulaminu Sejmu i organowi właściwemu na podstawie regulaminu Senatu zajęte stanowisko oraz wyjaśnić przyczyny, dla których nie zasięgnięto opinii.".

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Uznając ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 52, poz. 515) za akt normatywny o doniosłym znaczeniu ustrojowym, zasadne jest ustanowienie w tym zakresie takich regulacji prawnych, które zapewniłyby wpływ obu organów władzy ustawodawczej na współuczestniczenie w wyrażaniu stanowiska w sprawie tworzenia prawa wspólnotowego.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 i art. 95 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej władzę ustawodawczą w Rzeczypospolitej Polskiej sprawują Sejm i Senat. Unormowanie to determinuje przekonanie, że Senat, niezależnie od konkretnych kompetencji w ramach pełnionej przez niego funkcji ustawodawczej, jest organem współodpowiedzialnym z Sejmem za stan ustawodawstwa w Polsce.

Współpraca parlamentu z rządem w zakresie działalności prawodawczej Unii Europejskiej jest w istocie wykonywaniem kompetencji władzy ustawodawczej, obie izby powinny więc uczestniczyć w procedurach prawodawczych w zakresie opiniowania projektów aktów prawnych Unii Europejskiej. Brak jest podstaw do wyeliminowania z realizacji tej funkcji jednej z izb. Uczestnictwo jedynie Sejmu w prawodawczych procedurach decyzyjnych w ramach Unii razi jednostronnością i może być kwestionowane od strony prawnokonstytucyjnej.

Znakomita część zadań realizowanych w unijnych organach przez przedstawicieli rządu przekłada się następnie na powstawanie przepisów stosowanych bezpośrednio w krajach członkowskich albo wymagających implementacji w krajach członkowskich. Określona w art. 9 ustawy współpraca parlamentu z rządem w zakresie stanowienia prawa UE ma charakter współdziałania z władzą wykonawczą przejmującą część uprawnień prawodawczych przysługujących dotąd parlamentowi i współpraca ta mieści się całkowicie w kompetencjach władzy ustawodawczej.

Uznając określoną w art. 9 procedurę za kolejne etapy tego samego procesu opiniowania projektów aktów prawnych Unii Europejskiej, trudno znaleźć racjonalne argumenty za wykluczeniem ze współuczestniczenia w niej stosownego organu Senatu. Opinie wyrażane na podstawie art. 9 mają charakter niewładczy, nie wiążą organu do którego są kierowane i nie sposób uznać je za instytucje kontroli działalności Rady Ministrów, która zgodnie z art. 95 ust. 2 Konstytucji przysługuje wyłącznie Sejmowi. Dopiero procedura zawarta

w art. 10 ustawy, nakładająca na Radę Ministrów obowiązki wynikające z wydania przez właściwy organ Sejmu opinii, może być uznana za wykonywanie tych funkcji kontrolnych.

W związku z tym, mając na względzie konieczność zrównania pozycji właściwej komisji senackiej z komisją sejmową w zakresie opiniowania projektów aktów prawnych Unii Europejskiej oraz stanowisk, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektu aktu prawnego w Radzie Unii Europejskiej, proponuje się nadanie nowego brzmienia art. 9 ust. 1 i 3 przedmiotowej ustawy. Pierwszy z wymienionych przepisów stanowiłby, że przed rozpatrzeniem projektu aktu prawnego w Radzie Unii Europejskiej, Rada Ministrów zasięga opinii organu właściwego na podstawie regulaminu Sejmu i organu właściwego na podstawie regulaminu Senatu, przedstawiając informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektu w Radzie Unii Europejskiej. W przypadku natomiast, gdyby z uwagi na organizację pracy organów Unii Europejskiej, z wyjątkiem spraw, w których Rada Unii Europejskiej stanowi jednomyślnie oraz spraw, które pociągają za sobą znaczne obciążenia dla budżetu państwa, Rada Ministrów zajmowała stanowisko bez zasięgnięcia opinii właściwych organów parlamentu, przedstawiciel Rady Ministrów byłby obowiązany do niezwłocznego przedstawienia organowi właściwemu na podstawie regulaminu Sejmu i organowi właściwemu na podstawie regulaminu Senatu zajętego stanowiska oraz wyjaśnienia przyczyny, dla których nie zasięgnięto opinii (art. 9 ust. 3).

Reasumując należy stwierdzić, iż uchwalenie ustawy w projektowanym brzmieniu przyczyni się do równoprawnych pozycji Sejmu i Senatu w zakresie opiniowania projektów aktów prawnych Unii Europejskiej oraz stanowisk, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektu aktu prawnego w Radzie Unii Europejskiej, usuwając tym samym zasadnicze wątpliwości co do konstytucyjności art. 9 przedmiotowej ustawy.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
Jarosław Pietras

Sekt.Min.JP-165 /04/DPE/

Warszawa, dnia 19. 05. 2004 r.

Pani
Genowefa Grabowska
Przewodnicząca Komisji
Spraw Zagranicznych

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (druk nr 675), wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. nr 106, poz. 494) oraz art. 42 ust. 4 w zw. z art. 54 ust. 1 Regulaminu Sejmu przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jarosława Pietrasa, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedstawionym projektem (pismo nr BPS/KSZ-0330-202/04) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,